

Sygn. akt I NO 163/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania T. T.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2019 z dnia 21 maja 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na dwa stanowiska sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w C., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 762,

z udziałem K. P.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 17 czerwca 2020 r.

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr (...)/2019 Krajowej Rady Sądownictwa (zwanej dalej również KRS lub Radą) z dnia 21 maja 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na dwa stanowiska sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w C., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 762, na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie

Sądownictwa (Dz.U. 2019, poz. 84 ze zm.), Rada w pkt. 1 uchwały przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie K. P. oraz Ł. R. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w C., zaś w pkt. 2. nie przedstawiła wniosku o powołanie m.in.: T. T. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w C.

W uzasadnieniu uchwały KRS wskazała, że na dwa wolne stanowiska sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w C. zgłosiło się ośmiu kandydatów, w tym: K. P. - radca prawny - OIRP w O., Ł. R. - referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w L. oraz T. T. - starszy referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w C..

Przewodniczący Rady wyznaczył zespół, zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych, przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Zespół przeanalizował zgromadzone w sprawie materiały, omówił kandydatury, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska. Zespół postanowił jednogłośnie rekomendować kandydatury K. P. oraz Ł. R.. Za rekomendowaniem kandydatury K. P. przemawiały (ocenione łącznie): bogate i wieloletnie (niemal trzynastoletnie) doświadczenie zawodowe w wykonywaniu zawodu radcy prawnego i szeroka wiedza prawnicza, potwierdzone oceną kwalifikacyjną oraz oceną dobrą z egzaminu sędziowskiego. Natomiast za rekomendowaniem kandydatury Ł. R. przemawiały (ocenione łącznie): bogate i wieloletnie doświadczenie zawodowe i szeroka wiedza prawnicza, potwierdzone oceną kwalifikacyjną oraz pozytywnymi opiniami służbowymi, w których oceniono pracę kandydata na wcześniej zajmowanym stanowisku asystenta sędziego, oceną plus dobrą z egzaminu sędziowskiego oraz bardzo wysokie poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w C.. Przedstawiając powyższe, Zespół uwzględnił dyspozycję art. 35 ust. 1 i 2 u.kr.s.

Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że kandydaci biorący udział w konkursie spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 61 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2019, poz. 52 ze zm.) i art. 18 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz

niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1139). Dokonując oceny kandydatów, Rada kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.k.r.s. i uwzględniła oceny kwalifikacji kandydatów, ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinię Kolegium Sądu Okręgowego w C., a także miała na uwadze treść uchwały nr 1 Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w C. podjętej 17 grudnia 2018 r. w sprawie odroczenia opiniowania kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie.

W uzasadnieniu uchwały Rada wskazała, że K. P. urodziła się 1 października 1977 r. w B. W 2001 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie (...) w K. z oceną plus dobrą uzyskując tytuł magistra. W 2004 r. ukończyła etatową aplikację sądową, którą odbyła w okręgu Sądu Okręgowego w C. i złożyła egzamin sędziowski z oceną dobrą. Z dniem 6 listopada 2006 r. wpisana została na listę radców prawnych OIRP w O.. Kandydatka od 12 marca 2007 r. do 31 marca 2015 r. pracowała w Urzędzie Skarbowym w M. na stanowisku radcy prawnego. Od 18 kwietnia 2007 r. do 24 października 2007 r. pracowała w Powiatowym Urzędzie Pracy w C. na podstawie umowy zlecenia, natomiast od 25 października 2007 r. na podstawie umowy o pracę na stanowisku radcy prawnego. Kandydatka podnosi kwalifikacje przez uczestnictwo w szkoleniach.

W ocenie kwalifikacji K. P. stwierdzono, że kandydatka powierzone jej obowiązki wykonuje starannie i sumiennie. Przedstawione przez kandydatkę wywody prawne są rzeczowe oraz logiczne. Pisma procesowe sporządzone przez opiniowaną pod względem formalnym nie budzą wątpliwości, są prawidłowe i zgodne z przepisami. Opiniowana posługuje się sprawnie i swobodnie językiem prawniczym, precyzyjnie analizuje przesłanki odpowiedniej instytucji prawnej i po subsumpcji stanu faktycznego trafnie uzasadnia wyciągnięte wnioski. Wykazuje znajomość literatury i piśmiennictwa prawniczego, a także orzecznictwa sądów powszechnych. Dostrzeżone mankamenty należy ocenić marginalnie. Opiniująca kandydatkę do pełnienia funkcji sędziego Sądu Rejonowego w C. oceniła ją pozytywnie.

Podejmując decyzję Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się ocenami

kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów. Rada w uzasadnieniu wskazała, że K. P. posiada trzynastoletnie doświadczenie zawodowe na stanowisku radcy prawnego, podczas którego występowała w sprawach reprezentujących szerokie spektrum spraw cywilnych, a także z innych gałęzi prawa w tym prawa podatkowego, postępowania administracyjnego. Podczas swojej praktyki zawodowej kandydatka stosowała nie tylko polskie regulacje prawne, ale również te wynikające z ustawodawstwa Unii Europejskiej. Z oceny kwalifikacyjnej wynika, że kandydatka prezentuje wysoki poziom wiedzy prawniczej i umiejętność stosowania jej w praktyce. Wykonuje swoje czynności służbowe rzetelnie i z dużym zaangażowaniem. Kandydatkę wyróżnia wieloletni staż i szerokie doświadczenie zawodowe z różnych gałęzi prawa. Kandydatka uzyskała także dobrą ocenę z egzaminu sędziowskiego, a także wszyscy członkowie Kolegium Sądu Okręgowego w C. głosowali za jej kandydaturą. Powyższe czyni kandydaturę K. P. jedną z dwóch najbardziej wyróżniających się w tym postępowaniu.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa pozostali uczestnicy postępowania posiadają kwalifikacje zawodowe uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu rejonowego, jednak w świetle wszystkich kryteriów wyboru nie okazali się kandydatami lepszymi niż K. P. oraz Ł. R..

Charakteryzując kandydaturę odwołującej się, Rada w uzasadnieniu uchwały wskazała, że T. T. urodziła się 11 lipca 1973 r. w S. W 2003 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie (...) w K. z oceną plus dobrą, uzyskując tytuł magistra. W 2006 r. ukończyła aplikację sądową, którą odbyła w okręgu Sądu Okręgowego w C. i złożyła egzamin sędziowski z oceną dobrą. Od 1 czerwca 1996 r. do 10 kwietnia 2000 r. kandydatka pracowała w Agencji Handlowej A. z siedzibą w L. na stanowisku specjalisty ds. marketingu i sprzedaży usług leasingowych, jednocześnie na podstawie umowy zlecenia od 1 kwietnia 1997 r. do 31 maja 1997 r. wykonywała obowiązki pracownika biurowego w PPU L. z siedzibą w C.. Następnie od 1 maja 2002 r. do 31 maja 2002 r. kandydatka była zatrudniona na podstawie umowy zlecenia w Urzędzie Statystycznym w C. na stanowisku stażysty. Od 11 września 2004 r. do 10 grudnia 2004 r. kandydatka odbywała staż absolwencki w Sądzie Okręgowym w C. w I Wydziale Cywilnym. Od 1 marca 2005

r. do 24 maja 2005 r. była zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w C. w Wydziale V Gospodarczym. Od 10 maja 2007 r. kandydatka pracuje na stanowisku referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w C. w XVII Wydziale Krajowego Rejestru Sądowego, od 1 listopada 2017 r. na stanowisku starszego referendarza sądowego. W latach 2011-2016 kandydatka prowadziła wykłady i ćwiczenia dla aplikantów radcowskich w OIRP w O. Delegatura w C. w zakresie prawa handlowego. W listopadzie 2009 r. kandydatka prowadziła szkolenie z zakresu powoływania stowarzyszeń i fundacji oraz postępowania związanego z ich wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego organizowane przez Polskie Stowarzyszenie (..) M. z siedzibą w C. Kandydatka podnosi kwalifikacje przez liczne szkolenia oraz studia podyplomowe z zakresu ekonomii i prawa gospodarczego, które ukończyła w 2008 r. z wynikiem celującym.

Dalej charakteryzując kandydaturę odwołującej się, Rada w uzasadnieniu uchwały wskazała, że „[o]cenę kwalifikacji A. S. sporządziła Pani SSO H. M.”, a z przeprowadzonej przez nią analizy spraw wynika, iż wszystkie czynności wykonywane były przez kandydatkę sprawnie. Przy dokonywaniu zwrotu wniosków o wpis podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego zwróciły uwagę bardzo czytelnie sformułowane pouczenia, co powinno znajdować się w ponownie złożonym wniosku. Odmowy wpisów oraz zwrot wniosku następowały w sprawach oczywistych, a stosowanie przepisów oraz ich wykładnia nie budziła wątpliwości. Kandydatka jest osobą bardzo pracowitą, wykonuje swoje obowiązki zawodowe z dużym zaangażowaniem. Sporządzane przez kandydatkę uzasadnienia są przemyślane, a swe stanowisko kandydatka popiera często orzecznictwem Sądu Najwyższego i poglądami doktryny. Posiada duże zdolności organizacyjne i wiedzę prawniczą, co pozwala kandydatce na sprawne wykonywanie obowiązków referendarza oraz w przyszłości obowiązków sędziego.

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że Krajowa Rada Sądownictwa dokonując wyborów kandydatów brała pod uwagę oceny uzyskane przez kandydatów na dyplomach ukończenia wyższych studiów prawnych oraz z egzaminów zawodowych, jednakże nie było to kryterium decydujące o wyborze najlepszego kandydata, wobec dorobku zawodowego i zdobytych kwalifikacji po ukończeniu studiów i złożeniu egzaminów zawodowych. Wszyscy uczestnicy

postępowania otrzymali oceny kwalifikacyjne wskazujące, że spełniają wymogi formalne do powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego, a Rada ocenia aktualny poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego kandydatów. KRS uwzględniła także poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w C. i stanowisko Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w C..

Na posiedzeniu Kolegium Sądu Okręgowego w C. 22 listopada 2018 r. kandydaci uzyskali następującą liczbę głosów: K. P. 7 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, przy braku głosów „wstrzymujących się” (siła poparcia 16/35) zaś T. T. 7 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, przy braku głosów „wstrzymujących się” (siła poparcia 25/35). Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Okręgowego w C. 17 grudnia 2018 r. podjęło uchwałę nr 1 w sprawie odroczenia opiniowania kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Trybunał Konstytucyjny orzeczeń dotyczących Krajowej Rady Sądownictwa. Zgodnie z brzmieniem art. 35 ust. 3 ustawy o KRS brak oceny kandydatów przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Okręgu Sądu Okręgowego w C. nie stanowi przeszkody do rozstrzygnięcia niniejszego postępowania nominacyjnego.

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że wszyscy kandydaci uzyskali taką samą liczbę głosów „za”, jednak w ocenie Rady w porównaniu z pozostałymi kandydatami K. P. posiada bogatszą praktykę zawodową, bowiem jest radcą prawnym z prawie trzynastoletnim doświadczeniem zawodowym, podczas którego miała do czynienia z szerokim wachlarzem spraw z wielu gałęzi prawa. Kandydatura K. P. została oceniona korzystniej także w porównaniu z kandydatami zajmującymi stanowisko asystentów sędziów, albowiem samodzielnie wykonuje swoje obowiązki zawodowe, podczas gdy asystenci sędziów pod nadzorem i kierownictwem sędziego. Niewybrani kandydaci, będący referendarzami sądowymi, także nie byli lepszymi kandydatami od K. P., bowiem, mimo że wykonują obowiązki samodzielnie, to ich praktyka ogranicza się w zasadniczej części do spraw jednego rodzaju. Mając powyższe na uwadze w ocenie Rady K. P. odznaczyła się bardziej wszechstronnym i większym praktycznym zdobytym doświadczeniem zawodowym, w związku z czym, to jej kandydatura została uznana za jedną z najlepszych. O przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej

Polskiej wniosku o powołanie K. P. zdecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności oceniane łącznie: wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe, oceny kwalifikacyjne, pozytywne opinie służbowe oraz poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w C.. Pozostali kandydaci nie posiadają w ocenie Rady wyższych kwalifikacji zawodowych i dlatego KRS nie wystąpiła z wnioskiem o ich powołanie do pełnienia urzędu na dwa stanowiska sędziego.

Powyższe okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa 21 maja 2019 r. na kandydaturę: K. P. oddano 13 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw”, przy 2 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów, zaś na kandydaturę T. T. oddano 5 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw”, przy 10 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Odwołaniem z dnia 17 lipca 2018 r. A. T. na podstawie art. 44 ust. 1 u.k.r.s. zaskarżyła uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 21 maja 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w C. obwieszczonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 762: w punkcie 1 w części, co do K. P. oraz w punkcie 2 w części, co do T. T.

Skarżąca zarzuciła uchwale:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 60 Konstytucji RP poprzez niezapewnienie równych szans w dostępie do zawodu sędziego, co polega na niezastosowaniu jednolitych i obiektywnych kryteriów oceny kandydatów określonych w art. 35 u.k.r.s. w toku postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa, w szczególności w odniesieniu do osoby skarżącej jak i K. P.,

2. naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść podjętej uchwały, to jest art. 33 ust. 1 u.k.r.s. poprzez: zaniechanie wszechstronnego rozważenia sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji, przekroczenie zasady swobodnej oceny kandydatów z zastosowaniem kryteriów ustawowych poprzez oparcie decyzji o rekomendacji, a następnie o wyborze K. P., na niezgodnych z posiadaną dokumentacją faktach i niewzięcie pod uwagę okoliczności przemawiających w tym zakresie za kandydaturą odwołującej się.

W oparciu o powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o przyjęcie odwołania do rozpoznania oraz uchylenie uchwały w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu podniesionych zarzutów odwołująca się wskazała, że na stronie 11 uzasadnienia uchwały dokonano charakterystyki jej sylwetki. Skarżąca podniosła, że Rada nie odniosła się w ogóle do oceny kwalifikacji dokonanej przez SSO H. M. (pod charakterystyką skarżącej zamieszczono opis opinii dotyczącej kandydatki A. S.). W kolejnym akapicie dotyczącym osoby A. T. napisano, iż odwołująca się wniosła uwagi do oceny kwalifikacji w zakresie informacji co do wydajności pracy zawartych w pkt. 1 oceny i wskazano, że oceniająca nie ustosunkowała się do nich, jednakże jest to niezgodne ze stanem faktycznym, gdyż SSO H. M. ustosunkowała się pisemnie do uwag w pełni uznając je za uzasadnione i dokument ten został załączony do karty zgłoszenia. Dalej skarżąca podniosła, że w dokumentacji zgromadzonej przez KRS znajdują się opinie o kandydatach, w tym ocena kwalifikacji A. T., o której nie wspomniano w uzasadnieniu uchwały, sporządzona przez SSO H. M.. W opinii tej wskazano, iż odwołująca się jest osobą bardzo pracowitą, obowiązki zawodowe wykonuje z dużym zaangażowaniem, sporządzone uzasadnienia są przemyślane i stanowisko swoje często popiera orzecznictwem Sądu Najwyższego oraz poglądami doktryny. Posiada duże zdolności organizacyjne i wiedzę prawniczą, co pozwala na sprawne wykonywanie obowiązków zawodowych. Stabilność orzecznictwa skarżącej jest bardzo duża. Wizytator wskazała, iż ilość rozstrzygniętych przez nią spraw w latach 2016, 2017 i w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 października 2018 r. jest zbliżona lub nieco niższa, niż pozostałych referendarzy w Wydziale, w związku z czym w dniu 6 listopada 2019 r. skarżąca zgłosiła uwagi do oceny. W uwagach tych przytoczyła szereg wyliczeń i danych obrazujących poziom wydajności jej pracy i wskazujących, iż w łącznym okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 października 2018 r. ilość rozstrzygniętych przez nią spraw jest najwyższa spośród referendarzy orzekających w wydziale w całym tym okresie. W dniu 14 listopada 2018 r. Pani SSO H. M. ustosunkowała się pisemnie do uwag skarżącej, o czym Krajowa Rada Sądownictwa w opisie kandydatów zawartych w uzasadnieniu uchwały nie wspomina. SSO H. M. wskazała, iż zgadza się w pełni, że liczba załatwionych

spraw w referacie odwołującej się była duża i często wyższa niż innych referendarzy. Oceniająca poinformowała, iż wydając opinię posiłkowała się średnimi miesięcznymi załatwieniami wyliczonymi zgodnie z zaleceniami dotyczącymi statystyki, co w istocie może powodować zawyżenie statystycznie wyliczonej ilości załatwień na jednego orzecznika. Podsumowując SSO H. M. bardzo dobrze oceniła pracę i wydajność A. T..

W ocenie odwołującej się z opisu zawartego w uzasadnieniu uchwały wynika, że nie wkraczając w sferę zastrzeżoną dla Krajowej Rady Sądownictwa, ocena ta nie jest wypadkową wszystkich koniecznych elementów identyfikujących kwalifikacje kandydatów, lecz sformułowana jest ona w oparciu o te elementy, które w okolicznościach sprawy wygodnie było przyjąć lub uzasadnić. Zaprzecza to również zasadzie wszechstronnego rozpoznania sprawy, o której mowa w art. 33 ust. 1 u.k.r.s. Opisując kwalifikacje odwołującej się całkowicie pominięto bardzo korzystną dla niej opinię wizytatora. Nie wskazano na te elementy opinii, które obrazują wysokie kwalifikacje, wszechstronność, przygotowanie i predyspozycje do wykonywania zawodu sędziego. Z treści uzasadnienia uchwały wynika wręcz, że opinia ta w ogóle nie była przedmiotem rozważań Rady. Co więcej, Rada nie zapoznała się z całością dołączonych do karty zgłoszenia dokumentów, o czym świadczy informacja, iż oceniająca nie ustosunkowała się do zgłoszonych przez skarżącą uwag do oceny, podczas gdy dokument zawierający ustosunkowanie się - potwierdzający zasadność uwag - został załączony do karty zgłoszenia w dniu 14 listopada 2018 r. Rada pominęła także fakt, iż w 2017 r. odwołująca się pełniła funkcję patrona aplikanta KSSIP odbywającego praktyki w Wydziale Krajowego Rejestru Sądowego, a w okresie od 15 lipca 2015 r. do 15 kwietnia 2016 r., pełniła funkcję patrona stażu dla aplikanta drugiego rocznika aplikacji sędziowskiej KSSIP (staż na stanowisku referendarza). Zaufanie jakim obdarzono odwołującą się - powierzenie ww. funkcji, świadczy o olbrzymim doświadczeniu i wiedzy, a także o szacunku jakim cieszy się w środowisku prawniczym. Pominęto też fakt, iż od dnia 12 października 2006 r. skarżąca jest również radcą prawnym (od maja 2007 r. w związku z podjęciem pracy na stanowisku referendarza sądowego prawo wykonywania zawodu radcy prawnego jest zawieszona). Odwołująca się wskazała, że podstawą wartościowania i dokonywania oceny musi być obiektywna,

kompleksowa i rzetelna wiedza o osobie, zbudowana w oparciu o udostępnioną dokumentację. Taka jednak sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie, gdyż o ile dokumentacja była kompletna i pozwalała na dokonywanie ocen, to stwierdzić wypada, że potraktowana została wybiórczo, a przyjęty przez Zespół, a potem Radę materiał na dokonywanie takich ocen nie pozwalał, szczególnie w kontekście odwołującej się. W uzasadnieniu uchwały zauważono, że zarówno K. P. jak i odwołująca się uzyskały pozytywną opinię kolegium właściwego sądu, tj. po 7 głosów „za”, jednak pominięto, iż siła poparcia tych głosów była diametralnie różna. Za kandydaturą K. P. oddano 7 głosów przy czym siła poparcia wyniosła 16/35 i była najniższa spośród wszystkich kandydatów, zaś za kandydaturą skarżącej oddano 7 głosów przy sile poparcia 25/35, będącej trzecią najwyższą siłą poparcia spośród kandydatów. Rada wskazała, iż jednym z kryteriów sporządzenia listy rekomendacji, a następnie dokonania wyboru najlepszych kandydatów była również ocena uzyskana na dyplomie studiów prawniczych oraz z egzaminów zawodowych. Rada nie dokonała jednak szczegółowej analizy tych ocen. Przy jednakowych ocenach uzyskanych przez K. P. i odwołującą się na dyplomie studiów prawniczych - plus dobry i z egzaminu zawodowego - dobry, średnia ocen uzyskanych podczas egzaminu sędziowskiego - skarżącej 4,22 i K. P. 3,64 pozwala na zróżnicowanie kandydatur. Wątpliwości co do obiektywnej oceny budzi w odniesieniu do kandydatury K. P. podkreślenie trzynastoletniego doświadczenia zawodowego jako radcy prawnego podczas niemal trzynastoletniego doświadczenia zawodowego odwołującej się, które w jej ocenie nie zostało dostrzeżone, i to doświadczenie zawodowe zarówno jako radca prawny, asystent sędziego, referendarz, wykładowca i patron aplikantów, uczestniczący w kilkunastu szkoleniach z różnych dziedzin prawa, a także z ukończonymi z wynikiem celującym studiami podyplomowymi w Szkole (...) w W. W ocenie odwołującej się, biorąc pod uwagę powyższe okoliczności można przyjąć, że wskazane przez Radę kryteria nie były decydujące o wyborze K. P. i odrzuceniu kandydatury skarżącej, gdyż nie potwierdzają zasadności tego wyboru. W tej sytuacji doszło ewidentnie do naruszenia przez Krajową Radę Sądownictwa art. 33 ust. 1 u.k.r.s.

W kontekście wyżej podniesionych zarzutów naruszenia prawa procesowego, wyraźnie rysuje się podniesiony na wstępie zarzut naruszenia art. 60

Konstytucji. Odwołująca się wskazała, że z uzasadnienia uchwały nie można wywnioskować dlaczego kwalifikacje K. P. zostały ocenione wyżej niż kwalifikacje skarżącej. Wybiórczo i niejednolicie używając zgromadzonej w sprawie dokumentacji i stosując w ten sam sposób kryteria oceny wskazanych kandydatów Rada doprowadziła do naruszenia art. 60 Konstytucji.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 31 lipca 2019 r. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wniósł o oddalenie odwołania w całości, jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie z uwagi na bezzasadność podniesionych w nim zarzutów nie zasługiwało na uwzględnienie dlatego też zostało oddalone w całości.

Jak stanowi art. 44 ust. 1 zd. 1 u.k.r.s., uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Niewątpliwie z przytoczonego przepisu wynika m.in. prawo do zaskarżania przez kandydatów na stanowiska sędziowskie uchwał Rady. Zgodnie natomiast z art. 44 ust. 3 u.k.r.s., do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem stosowania przepisu art. 87¹ k.p.c., ustanawiającego przymus adwokacko - radcowski w występowaniu przed Sądem Najwyższym. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że Sąd Najwyższy powinien wykonywać jedynie formalną kontrolę stosowania przez Krajową Radę Sądownictwa reguł postępowania dotyczących przestrzegania przez Radę przyjętych kryteriów i procedur postępowania (uchwała składu siedmiu

sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyroki Sądu Najwyższego z: 27 marca 2019 r., I NO 8/19; 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16, z 27 marca 2019 r., I NO 8/19).

Stanowisko to zostało potwierdzone w wyroku pełnego składu Trybunału Konstytucyjnego z 15 grudnia 1999 r., P 6/99, wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 29 listopada 2007 r., SK 43/06 oraz w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06, w którym Trybunał Konstytucyjny podkreślił dodatkowo, że ani szczególna konstytucyjna pozycja ustrojowa KRS, ani fakt, że w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, nie odbierają postępowaniu przed Radą w sprawach indywidualnych, dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie, charakteru postępowania, którego przedmiotem jest sprawa w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (tak też wyrok Sądu Najwyższego z 27 marca 2019 r., I NO 8/19), a zatem rozpatrywana sprawa powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje również kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych, oraz ogólnych reguł proceduralnych wynikających z ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania i wyznaczone przez ustawodawcę granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy odwołań od uchwał KRS, Sąd Najwyższy w następnej kolejności rozważył zamieszczone w odwołaniu zarzuty.

Odnosząc się do pierwszego z podniesionych zarzutów, dotyczącego naruszenia przez Radę art. 60 Konstytucji RP, tj. naruszenia prawa dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, Sąd Najwyższy stwierdza, iż przedmiotem ochrony wynikającej ze wskazanego przepisu jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji, czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone

stanowisko sędziowskie, dokonywana przy uwzględnieniu art. 60 Konstytucji RP, powinna zatem obejmować kontrolę postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatury bądź kandydatur i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III KRS 226/13, LEX nr 1555610).

Nietrafnie podnosi skarżąca, że Krajowa Rada Sądownictwa rozpoznając sprawę i dokonując oceny oraz wyboru kandydatów nie zapewniła równych szans w dostępie do zawodu sędziego, poprzez niezastosowanie jednolitych i obiektywnych kryteriów oceny. Wbrew odmiennemu stanowisku wnoszącej odwołanie, zdaniem Sądu Najwyższego z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika jasno, iż Rada oceniając zgłoszone kandydatury uwzględniła w odniesieniu do wszystkich uczestników postępowania jednakowe okoliczności rzutujące na ocenę predyspozycji poszczególnych kandydatów do pełnienia urzędu sędziego. W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wskazano, że o wyborze rekomendowanej Prezydentowi RP kandydatki, zdecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności oceniane łącznie: wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe, oceny kwalifikacyjne, pozytywne opinie służbowe oraz poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w C.. Wskazano, że dokonując oceny kandydatów, Rada kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.k.r.s. i uwzględniła oceny kwalifikacji kandydatów, ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinię Kolegium Sądu Okręgowego w C.. W uchwale podkreślono także, iż oceny ze studiów nie były kryterium decydującym, albowiem Rada oceniała aktualny poziom wiedzy i doświadczenia. Niewątpliwie wymienione kryteria oceny zostały zastosowane w jednakowy sposób w stosunku do wszystkich uczestników procedury konkursowej.

W ocenie Sądu Najwyższego przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały motywy rozstrzygnięcia nie zawierały elementów pozwalających uznać je za dyskryminujące w stosunku do kandydatury i osoby odwołującej się, a zatem nie mogą przemawiać za słusnością podniesionych przez wnoszącą odwołanie

zarzutów dotyczących naruszenia przepisów Konstytucji RP. Sąd Najwyższy nie kwestionuje tego, że odwołująca się jest bardzo wartościową kandydatką na stanowisko sędziego, jednak nie może to podważać oceny dokonanej przez Radę, której kompetencją jest wybór najlepszej kandydatury spośród zgłoszonych. Sąd Najwyższy zważył, iż ani z uzasadnienia uchwały, ani z dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania nie wynika, by skarżącej ograniczono dostęp do służby publicznej w wyniku zastosowania dyskryminujących - w subiektywnym odczuciu skarżącej - kryteriów lub też by KRS zastosowała wskazane w uzasadnieniu uchwały kryteria z naruszeniem zasady równości. Przypomnieć w tym miejscu należy, że rozpoznając odwołanie od uchwały Rady, Sąd Najwyższy - co do zasady - nie porównuje kandydatur, ale ocenia, czy uwzględnione przez Radę w danej procedurze nominacyjnej kryteria oceny zostały zastosowane w jednakowy sposób w stosunku do uczestniczących kandydatów.

Za nieuzasadniony w ocenie Sądu Najwyższego uznać należy również drugi z podniesionych przez wnoszącą odwołanie zarzut sprowadzający się do naruszenia przez Radę art. 33 ust. 1 u.k.r.s., poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia sprawy oraz przekroczenie zasady swobodnej oceny kandydatów.

W ocenie Sądu Najwyższego analiza uzasadnienia zaskarżonej uchwały prowadzi do wniosku, że Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła w odniesieniu do wszystkich uczestników postępowania jednakowe okoliczności rzutujące na ocenę predyspozycji poszczególnych kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. W ocenie Sądu Najwyższego przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatury odwołującej się, wbrew jej odmiennemu stanowisku, jest wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Radę wszystkich aspektów sprawy i nie można przypisać jej sprzeczności z art. 33 ust. 1 u.k.r.s. Zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wyjaśnienia dotyczące nieprzedstawienia Prezydentowi RP kandydatury skarżącej do objęcia urzędu sędziego świadczyły o tym, że na treść takiego rozstrzygnięcia sprawy decydujący wpływ miała całościowa i wszechstronnie przeprowadzona ocena wynikająca z łącznego zastosowania właściwych kryteriów.

Nie sposób zgodzić się ze skarżącą, a jej zarzuty nie mają w tej mierze

oparcia w materiale zgromadzonym w sprawie, iż opisując jej kwalifikacje zawodowe Rada pominęła bardzo korzystną dla kandydatki opinię sędziego wizytatora. Pomimo, iż w uzasadnieniu uchwały pod charakterystyką odwołującej się wskazano, że „[o]cenę kwalifikacji Pani A. S. sporządziła SSO H. M.”, opis oceny kwalifikacji jest treścią wprost zaczerpniętą ze znajdującej się w dokumentacji konkursowej konkluzji dokonanej przez sędziego wizytatora oceny kandydatki. Bez znaczenia dla sprawy w kontekście zastosowanych kryteriów wyborów i oceny kandydatek rekomendowanej oraz nieprzedstawionej jest fakt, że odwołująca się była patronem aplikantów, prowadzi szkolenia, a także posiada prawo do wykonywania zawodu radcy prawnego, które jest zawieszone z uwagi na wykonywanie zawodu referendarza. Te okoliczności i kryteria nie były brane pod uwagę przez KRS przy wyborze rekomendowanej kandydatki, jak również samej odwołującej się. Ponadto brak jest podstaw do twierdzenia, że wpisanie się na listę radców prawnych i zawieszenie wykonywania prawa do zawodu może stanowić okoliczność przemawiającą za uznaniem odwołującej się za lepszą kandydatkę, skoro - w przeciwieństwie do rekomendowanej kandydatki - nie wykonywała zawodu radcy prawnego. Z kolei fakt patronatu nad aplikantami oraz prowadzenia szkoleń i powiązany z nim szacunek środowiska prawniczego znalazł wyraz w poparciu organów sądu, które to poparcie było brane pod uwagę przez Radę. Nie ma również racji skarżąca, że Rada nie dostrzegła trzynastoletniego doświadczenia zawodowego. W zamieszczonej w zaskarżonej uchwale charakterystyce kandydatki Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła przebieg kariery zawodowej odwołującej się z uwzględnieniem istotnych elementów mających znaczenie dla wszechstronnego rozważanie aspektów sprawy.

Skarżąca podnosiła, że jednym z kryteriów sporządzenia listy rekomendacji, a następnie dokonania wyboru najlepszych kandydatów była również ocena uzyskana na dyplomie studiów prawniczych oraz z egzaminów zawodowych, przy czym Rada nie dokonała szczegółowej analizy tych ocen. Odnosząc się do poruszanego przez skarżącą nieprawidłowego uwzględnienia przez Radę wykształcenia i ocen z egzaminów zawodowych kandydatek wypada zaznaczyć, iż Rada kryterium tego nie uznała za decydujące, zaś w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że oceny ze studiów czy egzaminów

zawodowych, czy to sędziowskiego, czy jednego z korporacyjnych, są obiektywnym kryterium oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, jednakże oddają one poziom wiedzy prawniczej z okresu, w którym był przeprowadzony egzamin. Kryterium to ma więc pełny walor, gdy egzaminy odbyły się w nieodległym czasie. Zatem oceny z egzaminów odbytych kilka-kilkanaście lat wstecz mają mniejszy walor, niż np. aktualne opinie sędziów oraz inne aktualne oceny i rekomendacje (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2016 r., III KRS 32/16). W tym też duchu Rada zrezygnowała z uwzględnienia jako kryterium decydującego wykształcenia i ocen z egzaminów zawodowych kandydatek przypisując większe znaczenie innym kryteriom oceny.

W odniesieniu do twierdzeń odwołującej się w zakresie nieuwzględnienia przez Krajową Radę Sądownictwa poparcia Kolegium Sądu Okręgowego w C., Sąd Najwyższy wskazuje, że niewątpliwie jednym z elementów oceny kandydatów na stanowisko sędziego jest poparcie organów samorządu sędziowskiego. Pomimo, że wyniki głosowania na kolegium sędziów właściwego sądu nie wiążą Rady przy dokonywaniu oceny kandydata, to jednak są one istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 u.k.r.s. i dlatego Rada powinna umotywować swój wybór, gdyby dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze od kontrkandydatów poparcie środowiska zawodowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09). W niniejszym postępowaniu konkursowym wybrana kandydatka uzyskała niższe niż odwołująca się poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w C. z uwagi na siłę 16/35 do 25/35, jednakże zauważyć należy, że kryterium poparcia organów sądu nie było decydującym i nie gwarantowało przedstawienia kandydatury do objęcia stanowiska sędziego. Stąd też zarzut skarżącej uznać należy za chybiony. To Krajowa Rada Sądownictwa, kierując się wskazaniem ustawowymi rozstrzyga, które kryteria w danej procedurze konkursowej są decydujące, biorąc pod uwagę stan faktyczny sprawy oraz kwalifikacje i doświadczenie kandydatów. Nadto zauważyć należy, iż to Rada posiada prawo swobodnej oceny materiału i możliwości nadania decydującego znaczenia określonym kryteriom ustawowym. Pamiętać też trzeba, że żadne z kryteriów oceny poszczególnych kandydatów nie ma charakteru decydującego, zaś o wyborze kandydatów decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego stosowania kryteriów.

Słusznie natomiast skarżąca zwraca uwagę na uchybienia Rady w sporządzeniu uzasadnienia zaskarżonej uchwały, jednakże nie podnosi w tym zakresie naruszenia art. 42 ust. 1 u.k.r.s., a jak wskazano powyżej, Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania. Z tego też względu Sąd Najwyższy nie był władny rozstrzygać sprawy w oparciu o zarzut, którego odwołująca się nie podniosła. Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że Rada sporządzając uzasadnienia zaskarżonych uchwał winna czynić to skrupulatnie unikając niedopuszczalnych uchybień jakie miały miejsce w przedmiotowej sprawie, tj. zamieszczenie w uchwale pod charakterystyką skarżącej wzmianki o A. S. oraz zawarcie stwierdzenia, iż oceniająca kandydaturę skarżącej sędzia wizytator nie ustosunkowała się do zgłoszonych przez kandydatkę uwag do oceny, podczas gdy dokument zawierający ustosunkowanie się został załączony do karty zgłoszenia. Niewłaściwe uzasadnienie uchwały, w kontekście sprzeczności ustaleń ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, może w przypadku podniesienia zarzutu naruszenia art. 42 ust. 1 u.k.r.s. prowadzić do uchylenia uchwały. Ten ostatni jednakże nie został w sprawie niniejszej podniesiony.

Konstatując, poczynione rozważania prowadzą do wniosku, że skarżąca nie wykazała, aby zaskarżona uchwała była spreczna z prawem, toteż Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.k.r.s.